

ИВАН ВЪЛЧЕВ
ЕДИНСТВЕН ИЗХОД

chitanka.info

Люкът глухо тракна. Настъпи мъчителна тишина. Николай се огледа и всичко в кабината на ракетоплана му се стори чуждо и враждебно, стаило скрита угроза. Летателният костюм го стесняваше. Коланите на седалката упорито се заплитаха и дълго време не искаха да се закопчелят. „Нервничка — помисли си той, — да се залавям по-бързо за работа“... И така — последен преглед: отляво ръчката на спирачните ракетни двигатели... отпред приборите за пилотиране, отдясно ръчката за изстрелване на седалката...

Всичко беше добре, но той отново огледа цялата кабина. Това бяха необходими минути на сродяване с обстановката, за да може после инстинктивно да чувства всяка промяна в нервния ритъм на уредите и да действа мигновено. Но, време е! Навън се тревожат... Николай си представи нажежената от слънцето бетонна площадка и ниските блиндажи до нея. Там, пред един от перископите, сега стои Мария. Очите ѝ са приковани върху огромната стартова ракета с малкия като играчка ракетоплан на върха. Ръцете ѝ са стиснати до побеляване, но тя храбро се мъчи да не издаде вълнението си... Време е!... Той включи радио приемника и веднага в наушниците прозвуча плътният бас на Соколов:

— Комета 3. Комета 3. Тук Протектор. Как ме чуваш? Приемам...

— Тук Комета 3. Чувам ви отлично. Чувам ви отлично. За полет готов. Вие как ме чувате?

— Николай — неочаквано се обади главният конструктор Попов, — днес ще те издигнем на 200 км височина. Ще се снижиш до 60 км и като рикошираш от плътните слоеве на атмосферата, ще започнеш ново изкачване. С няколко последователни рикошета се опитай да стигнеш колкото е възможно по-далеч. Може би ще успееш да направиш пълна обиколка около Земята. Ако се случи нещо непредвидено, не се колебай, а напусни ракетоплана. Желая ти успех... и щастливо завръщане...

„Навярно много се вълнува, щом повтаря отново тези неща“ — помисли Николай и в същия миг се почувствува спокоен. После постави креслото си в хоризонтално положение, подаде сигнала „готов за старт“ и зачака...

В командния център също бяха готови. До приборните пултове в напрегнати пози стояха операторите. Соколов натисна бутона с надпис

„старт“ и грижата за всичко поеха автоматите. Те започнаха своята работа, подчинявайки се на предварително зададената програма, а на хората оставаше само да наблюдават в перископите това, което се вършеше на стартовата площадка.

Около ракетата настъпи раздвижване. Бързо се отдалечиха самоходните цистерни. Бавно и величествено се отмести монтажната кула. Измина безкрайно дълга минута на очакване и внезапно под ракетата избухна яркожълт пламък. Сиви облаци дим закриха всичко. До блиндажа на командния център достигна приглушен грохот. Огненият език на ракетата като меч разсече синевата на небето в изчезна... Погледите на всички се обърнаха към екрана на локатора. Там една малка светеща точка стремително се движеше нагоре, набирайки почти вертикално височина. Изминаха няколко минути и от невидимите репродуктори прозвуча гласът на Николай.

— Протектор. Протектор. Тук Комета 3. При мен всичко е нормално. Отделих се от стартовата ракета. Височина 120 км. Продължавам изкачването. Чувствувам се добре. Как ме чувате? Приемам...

— Комета 3. Тук Протектор. Чувам ви добре. Следим ви с локаторите. Докладвайте по-често!

Изминаха още няколко минути. Малката светеща точка върху екрана забави своето изкачване, описа плавна крива, устреми се надолу и... изведнъж, след като направи няколко странни движения, започна отвесно да пада с все по-бързо нарастваща скорост... Репродукторите оживяха отново.

— Протектор! Протектор! Ракетопланът вибрира и не се подчинява на управлението. Падам отвесно. Температурата на обшивката е 900 градуса... В кабината е адска горещина... Отново вибрация... Протек...

Гласът внезапно замлъкна. Светлата точка на екрана продължаваше неумолимо да пада... 50... 45... 40 км... все още слиза... още миг и ще изгори в плътните слоеве на атмосферата. Вик на ужас бе готов да се откъсне от десетки гърла, когато тя почти внезапно описа малка полуокръжност и стръмно се понесе отново нагоре...

... Червеникава мъгла и огнени вихри се сплитаха в пространството. Безконечното пропадане в един неопределен свят се

забавяше... Николай бавно идваше в съзнание... Ръцете му инстинктивно продължаваха да стискат лоста на управлението. Цялото му същество се изпълваше с ликуваща радост — той беше отново господар на машината. В паметта му откъслечно премина това, което се случи преди малко. Странното непокорство на ракетоплана, непонятната разкъсваща вибрация, изгарящата жар в кабината и претоварването, което просто го смаза в седалката... После, в последния миг преди да загуби съзнание, когато вече се движеше нагоре — някакъв слаб трясък... Сега той разбра какво означава този трясък — крилете на ракетоплана се бяха пречупили. Връщането на земята е невъзможно. При следващото снижение ракетопланът неминуемо ще изгори...

— „Е, Николай — каза си той, — дойде и твоят ред. Но много, много рано си отиваш. Ти не завиждаше на тези, които първи полетяха с изкуствените спътници. Не завидя на тяхната слава и известност. На тебе ти стигаше това, че вършиш нужно и важно дело... Сега други ще го довършат вместо тебе... Не ще мине много време и гигантски пътнически ракетоплани за няколко минути ще превозват хората към всички краища на Земята... Но стига! Какво още си длъжен да направиш?... Трябва да съобщиш за всичко, което се случи. Как? Антените са изгоряли и не излъчват... Но предавателят е изправен и ако отвориш люка на кабината, радиовълните ще намерят път към Земята. Наистина, налягането в кабината ще падне веднага, ще нахлуе космическият студ и ти ще загинеш, но какво от това. Ти си обречен. Хайде, не се бави! Действуй!...“

— „Всичко е обмислено. Какво още чакаш тогава?“ — продължаваше той мисления разговор със себе си: „Смит?... За него ли мислиш? Когато Смит изгоря с третия американски управляем спътник, ти преживя това като лична загуба. Защо не бе спасен? — възмущаваше се ти. Защо и той самият така лесно се примири със своята гибел? Сега сам се готвиш да умреш. Ще съобщиш за станалото! Добре, но няма това стига? Ти си длъжен да направиш нещо много повече — длъжен си да живееш! Да оживееш на всяка цена, дори и тогава, когато това изглежда невъзможно. Долу те чакат другарите! Те няма да ти простят, ако се предадеш така лесно. Чака те и Мария! Твоят живот не е само твой — той е частица от техния и ти знаеш това. Затова мисли, Николай, бързай, имаш само няколко

минути... Мария... Какво му беше казала тя веднъж: Николай, искам да те запозная с моя професор. Той е голям учен и прекрасен човек. В неговата лаборатория видях нещо много интересно. Взеха живо зайче и го потопиха в течен хелий. Горкото животинче веднага се превърна в парченце лед. А после видях това зайче отново живо. Професорът ми обясни, че при бързото, почти мигновено замръзване клетките на живия организъм не се разрушават и е възможно да бъдат съживени отново... Мария, как ще живееш без мене?... Но бързай, Николай, времето също бърза..."

Изминаха още няколко секунди на напрегнат размисъл и някъде дълбоко в него се зароди смътна мисъл, проби си път нагоре и постепенно придоби релефни очертания... Да! Това е изходът! Това е единственият изход!... По-бързо на работа!...

В блиндажа на командния център владееше тишина. Върху екрана на локатора ставаше нещо странно. След като се беше движила известно време нагоре, светещата точка внезапно увеличи скоростта си и сега непрекъснато се издигаше. Неясна догадка развълнува всички... Ето, тя достига 250 км височина, направи плавен завой и се понесе в хоризонтална посока. Това продължи дълго, много дълго, докато до съзнанието на всички достигна необикновената истина — ракетопланът се бе превърнал в спътник... Изчислителният сектор съобщаваше първите данни за неговата траектория, когато съвсем неочаквано репродукторите зазвучаха отново.

— Протектор! Протектор! Тук Комета 3. Последно предаване! Последно предаване! При снижението се появи силна вибрация — докладваше Николай за поведението на ракетоплана и за всичко, което се беше случило. — Когато се пречупиха крилата разбрах, че завръщането на Земята е невъзможно. Тогава използвах спирачните ракетни двигатели като ускорители, увеличих скоростта на ракетоплана и го изведох на орбита. Записвам това предаване на магнитофонна лента, защото радиоантените са изгорели и не мога да го излъча. След няколко минути, с помощта на взривните патрони, ще изхвърля люка на кабината и записът ще бъде предаден автоматично. Знам, че космичният студ, проникнал в кабината, мигновено ще ме превърне в лед, но това е единственият начин да се свържа с вас. Това е единственият ми шанс за спасение. Мария, ние пак ще се видим! Ти ще ме запознаеш с твоя професор, когато той ме... съживи! Другари,

знам, че вие скоро ще дойдете тук, за да ме върнете на Земята и съм спокоен! Чакам ви...

Гласът замлъкна. След няколко мига се чу глух отсечен взрив, а малко по-късно предаването започна отново. Автоматите щяха да го предават до пълното изтощаване на акумулаторните батерии...

Публикувано във вестник „Технически авангард“, брой 15-17/1961 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.